

๑. แบบฟอร์มการจัดเก็บองค์ความรู้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การผลิต “ข้าวกล้องเขียวน้ำนม”	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายภูริทัตต์ ชำนิจ ที่อยู่ ๒๗ หมู่ที่ ๕ บ้านระเบิกขาม ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
วันที่บันทึกความรู้ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>ขั้นตอนและกระบวนการผลิต “ข้าวกล้องเขียวน้ำนม”</p> <p>๑. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว เมล็ดพันธุ์บางส่วนได้รับการสนับสนุนจากกรมการข้าว เพื่อใช้สำหรับจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ และกระจายพันธุ์ดีให้แก่สมาชิกรายอื่นในปีต่อไป บางส่วนเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวจากแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของตนเอง และผ่านกระบวนการทำความสะอาดคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนโดยใช้เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าวของกลุ่มซึ่งเมล็ดที่ผ่านการคัดทำความสะอาดจะมีคุณภาพในการงอกที่ดีขึ้น</p> <p>๒. การเตรียมดิน จะเตรียมดินปลูกข้าวโดยใช้รถแทรกเตอร์ของกลุ่ม โดยเริ่มไถกลบตอซังข้าวตามปฏิทินเพาะปลูกหลังฤดูเก็บเกี่ยว ช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม และปลูกพืชบำรุงดินช่วงเดือนมกราคม หลังจากที่เกษตรกรได้เกี่ยวข้าวไปแล้วจะดำเนินการไถกลบตอซังข้าวและหว่านเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด ได้แก่ ปอเทือง ในอัตรา ๕ กิโลกรัมต่อไร่แล้วจึงไถกลบในระยะที่ออกดอกเพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน หลังจากไถตะเตรียมดินแล้วเกษตรกรจะทำการไถแปร หรือปั่นด้วยโรตารี เพื่อย่อยดินให้มีขนาดเล็ก ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยหมักฟางข้าว รองพื้นอัตรา ๒๐๐ – ๒๕๐ กก./ไร่ และในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มมีฝนตก จะมีการไถตะพลิกหน้าดินและตากไว้ ๑๕ วัน เพื่อให้ข้าววัชพืชที่ปักตัวไถงอกขึ้นมาก่อนที่จะไถกลบ เป็นการทำลายวัชพืชได้อีกทางหนึ่ง</p> <p>๓. การปลูก เริ่มปลูกข้าวประมาณกลางเดือนพฤษภาคม โดยหลังจากเตรียมดินเสร็จสิ้นแล้วจะดำเนินการใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ ๑๐ – ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ และนาหว่านข้าวแห้ง ใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยได้นำ</p>	<p>๑. มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เล่ม ๑ : การผลิตแปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่ายผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (กมช.๙๐๐๐ เล่ม ๑-๒๕๕๒ และมาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรอินทรีย์ เล่ม ๔ ข้าวอินทรีย์ (กมช.๙๐๐๐ เล่ม ๔-๒๕๕๓)</p> <p>๒. องค์ความรู้เรื่องข้าว https://www.ricethailand.go.th/</p> <p>๔. คู่มือข้าวอินทรีย์</p> <p>๓. โครงการสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มด้วยการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเม่า เครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง</p>

เชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสดมาใช้ในการแช่เมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนหว่าน ซึ่งสามารถช่วยลดการระบาดของโรคเชื้อราในระยะกล้าได้เป็นอย่างดี

๔. การดูแลจัดการแปลง การบริหารจัดการหลังการเพาะ หลังจากปลูกข้าวได้ ๗ - ๑๔ วัน ซึ่งข้าวจะเริ่มงอก และเจริญเติบโตอย่างดี หากมีน้ำฝนตกอย่างสม่ำเสมอช่วงเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม กรณีฝนเริ่มทิ้งช่วงสมาชิกจะฉีดพ่นแปลงนาข้าวด้วยน้ำหมักหน่อกล้วยเพื่อช่วยบำรุงทางใบ และหล่อเลี้ยงต้นข้าว อัตรา ๑๐๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร จากนั้นเมื่อเริ่มมีฝนตกมาอย่างต่อเนื่องจะหว่านด้วยปุ๋ยหมักคุณภาพอัตรา ๑๕๐ กก./ไร่ และฉีดพ่นด้วยน้ำหมักปลาเพื่อเริ่มให้ต้นข้าวมีการเจริญเติบโตแตกกอดี อัตราที่ใช้ ๑๐๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร ในช่วงกลางเดือนกันยายนสมาชิกจะมีการนำฮอร์โมนไซมาฉีดพ่นเพื่อช่วยในการออกดอกของข้าวโดยใช้ในอัตรา ๑๐๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

๕. การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวข้าว เมื่อถึงระยะสุกแก่เหมาะสมคือ ๒๘-๓๐ วันหลังออกดอก ให้ทำการเก็บเกี่ยวความชื้นเมล็ดไม่ควรต่ำกว่า ๒๐% การเก็บเกี่ยวข้าวก่อนหรือหลังจากระยะนี้จะทำให้ข้าวสูญเสียน้ำหนักและคุณภาพมากยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ใช้รถเกี่ยวข้าวของกลุ่มแปลงใหญ่ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ซึ่งได้ทดสอบการทำงานของรถเกี่ยวข้าว ขนาด ๒๖๐ แรงม้า เพื่อทดสอบระบบ และประสิทธิภาพการทำงานของรถเกี่ยวข้าว การเกี่ยวจะเป็นข้าวเขียว หลังระยะเฒ่า ก่อนถึงระยะปลับปลิง ในที่นาของตนเอง ได้ผลผลิต ประมาณ ๔,๐๐๐ กิโลกรัม ความชื้นเมล็ดข้าวเปลือก ประมาณ ๒๐-๒๕%

หลังเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ นำมาตากแดด ๒-๓ วัน เพื่อการลดความชื้นของเมล็ดข้าวให้เหลือประมาณ ๑๔% ก่อนนำขึ้นเก็บบนย้งฉาง

๖. กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว ดำเนินการตากให้ถูกต้อง เก็บในบรรจุภัณฑ์เฉพาะเขียนฉลากติดให้ชัดเจน หากนำข้าวไปไว้ในย้งฉาง ต้องปิดมิดชิดสะอาด ไม่มีหนู หรือสัตว์อื่นรบกวน ประสานกับโรงสีข้าวแปลงใหญ่บ้านสะแกข่า ให้บริการสีข้าว โดยโรงสีข้าวแปลงใหญ่บ้านสะแกข่า จะคิดค่าบริการพิเศษถูกกว่าลูกค้าทั่วไป ทำให้ลดต้นทุนการผลิตสินค้าได้ถึงร้อยละ ๑๐ และนำมาสีเป็นข้าวสาร ภายใต้ แบรินด์

โดยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) สวก. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

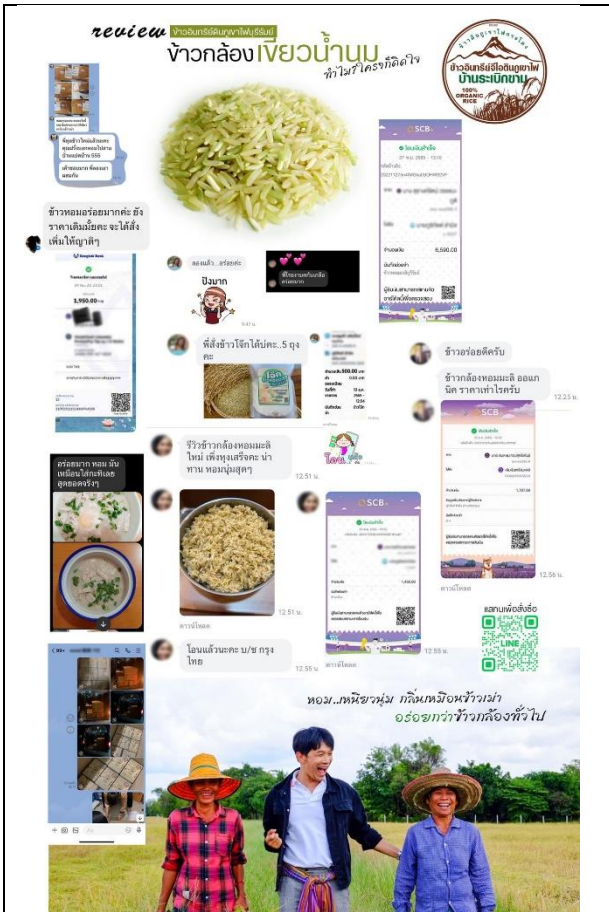
ข้าวกล้องเขียวน้ำนม บ้านระเบ็กขาม

๗. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตราสินค้า
ข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่ข้าวบ้านระเบ็กขาม
ใช้รูปภูเขาไฟเขากระโดง และมีรูปรวงข้าวใน
แปลงนา เป็นตราสัญลักษณ์

๘. การตลาดและประชาสัมพันธ์ จำหน่ายสินค้าผ่าน
ช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เพจ ข้าวอินทรีย์ไอ้ดินภูเขาไฟ
บ้านระเบ็กขาม จ.บุรีรัมย์ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์
จากตลาดเกษตรกร เว็บไซต์ [www.ตลาดเกษตรกร
ออนไลน์.com](http://www.ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com) ผ่านช่องทางไลน์ในชื่อ
OrganicriceRBK แปลงใหญ่ระเบ็กขาม และเชื่อมโยง
การตลาดกับภาคบริการได้แก่ โรงแรม ๒ แห่ง
(โรงแรมโมเดนาบุรีรัมย์ โรงแรมฟอร์จูนบุรีรัมย์)
ห้างสรรพสินค้า ๑ แห่ง (ตลาดจริงใจ Top Robinson
บุรีรัมย์) และองค์กรอิสระ ๑ แห่ง (บริษัทประชารัฐ
รักสามัคคีบุรีรัมย์-วิสาหกิจเพื่อสังคม)

บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน ให้การสนับสนุนด้านการผลิตสื่อ การประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ด้านการบริหารสินค้าและการจำหน่าย แบนเนอร์ประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ดังนี้

- TVS
- Social Media ของทรู และ ในเครือ
- True Digital Poster ที่ True Shop และ True Coffee
- SMS broadcast เดือนละ ๕๐๐,๐๐๐ เลขหมาย ตั้งแต่ มีนาคม - พฤษภาคม ๖๕

สื่อโฆษณา TVC ที่จะเริ่มถ่ายทำในช่วงฤดูการผลิตนี้ (เดือนพฤษภาคม) เพื่อออนแอร์ออกอากาศให้เป็นที่รู้จัก และเป็นช่องทางในการขายสินค้าต่อไป

๙. การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด ในปีการผลิต ๒๕๖๖

จากในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ผลการตอบรับความนิยมของผู้บริโภค ทำให้ผลผลิตสามารถจำหน่ายได้ในสูง (จำหน่ายในกิโลกรัมละ ๑๓๕ บาท) จึงได้จัดทำแผนการผลิต สมาชิกกลุ่ม จำนวน ๒๐ รายๆ ละ ๑ ไร่ เพื่อให้มีผลผลิตจำหน่ายได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕,๐๐๐ กิโลกรัม และได้จัดทำส่งจองล่วงหน้า

ผ่านช่องทางออนไลน์

 Tops Online : www.tops.co.th

 LINE OA : <https://lin.ee/KP๑TfJz>

 GrabMart : <https://bit.ly/๒PRZtEa>

*เฉพาะพื้นที่ให้บริการ

*ค่าจัดส่งตามระยะทาง

ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ นางสาวยุพิน ประทัด ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๑๑๑๖ (๑๔)